

Základné informácie o zbere

Dáta pre EduReport zozbieral Merit online dotazníkovým zberom medzi členmi Aliancie. Zber prebiehal od 27. mája do 1. júla 2026 dotazník distriboval tím Eduvalue medzi svoje členské organizácie Aliancie. Počas obdobia vyplnilo dotazník 128 členov.

Dotazník vznikol na základe prehľadu odbornej literatúry a následného pilotného testovania. Východiskom bola metóda mapovania prostredia (ang. landscape analysis), z ktorej boli odvodené hlavné tematické okruhy otázok aj výber pre jednotlivé kategórie odpovedí. Pred začatím zberu dotazník expertne posúdili členovia Eduvalue a následne bol pilotne testovaný s vybranými organizáciami z Aliancie. Pilotné testovanie pomohlo identifikovať nejasné formulácie a upraviť otázky ešte pred finálnou distribúciou dotazníka.

Metodológia zberu dát

Štruktúra dotazníka

Dotazník bol štrukturovaný do šiestich tematických celkov, prvým boli základné informácie o organizácii ako meno, právna forma, kontaktné údaje o vyplňajúcom v prípade nejasnosti, druhým bolo zameranie organizácie (téma, ktorej sa venuje, typ intervencie / aktivít, ktoré realizuje, v akej intenzite s klientmi pracuje, a v akom formáte), tretím celkom bol dosah organizácie, cieľové skupiny spolu s počtom zasiahnutých subjektov, štvrtým bola geografická pôsobnosť organizácií v rámci okresov, piatym celkom boli kapacity organizácií (ako fáza rastu, rozpočet, počty zamestnancov, dobrovoľníkov, a pod.), šiestym celkom bola spätná väzba Aliancie voči Eduvalue. Pred jednoduchosť vyplnenia a analýzy boli všetky odpovede štandardizované, čiže mali vopred určený set možností. Tento formát znižuje náročnosť vyplňania pre respondenta a obmedzuje riziko, že rozdielne chápanie pojmov alebo nejednotné odpovede vo voľnom texte znemožnia následnú analýzu. Všetky otázky tiež obsahovali dodatočné pokyny k ich vyplneniu a explicitné definície použitých pojmov.

Pri otázke geografickej pôsobnosti bolo špecifikované, aby organizácie deklarovali svoju pôsobnosť len tam, kde realizujú svoje aktivity prezenčne (a to aj v prípade, že ich intervencia je hybridná). Toto metodologické rozhodnutie bolo spravené na základe predošlých skúseností s podobným zberom, v rámci ktorého organizácie deklarovali plošnú prítomnosť na celom území Slovenska kvôli dostupnosti časti svojich služieb online.

Pri väčšine otázok boli organizácie vyzvané, aby prioritizovali svoje odpovede tak, aby odpovede odrážali ťažisko ich činnosti. Množstvo členských organizácií má široké portfólio aktivít, preto by neobmedzený výber pri všetkých otázkach skresľoval obraz o tom, čomu sa venujú najviac. Pri otázkach o pokrývaných témach a typoch činností preto organizácie určili jednu primárnu odpoveď a najviac tri tzv. "sekundárne", teda tie, ktoré organizácia považuje za doplnkové. Dotazník zároveň rozlišoval medzi priamymi a nepriamymi cieľovými skupinami, aby sa predišlo nadhodnoteniu dosahu organizácií. Za priamu cieľovú skupinu sa považovali osoby, ktoré sa počas predchádzajúceho roka zúčastnili aspoň jednej aktivity organizácie alebo s ňou boli v inom priamom kontakte. Do priameho dosahu sa nezapočítavali sledovatelia na sociálnych sieťach, odberatelia informačných e-mailov ani osoby, ktoré sa s obsahom organizácie stretli iba pasívne. Nepriamy dosah označoval osoby, ku ktorým sa pôsobenie organizácie dostáva sprostredkované cez ľudí, s ktorými organizácia pracuje priamo.

Metodológia zberu dát

Dosah Aliancie

Celkový dosah Aliancie nepredstavuje presný počet osôb, ale odhad založený na údajoch, ktoré uviedli jednotlivé členské organizácie. Dosah na cieľové skupiny bol v dotazníku zisťovaný prostredníctvom intervalov (nie presných čísel), organizácie si pri každej cieľovej skupine vyberali z možností (napr. menej ako 50, 50 až 200 a pod. s hornou hranicou 5 000 a viac). Tento prístup vychádzal zo skúseností z predchádzajúcich podobných zberov: organizácie často nemajú presnú evidenciu počtu ľudí, ktorých svojimi aktivitami zasiahli, a uvádzané počty preto zaokrúhľujú alebo odhadujú. Intervaly im umožnili uviesť dosah aj v prípade, že ho nesledujú systematicky, a zároveň poskytli bod pre jednotné behaviorálne ukotvenie svojho odhadu (ang. anchoring point). Súčasťou možností bola aj odpoveď „neviem“.

Na výpočet odhadovaného dosahu pre každú organizáciu bola použitá dolná hranica intervalu, ktorý organizácia označila pri danej cieľovej skupine. V praxi to znamená, že ak organizácia uviedla, že má priamy dosah na 50 až 200 žiakov, odhad jej dosahu bol 50 žiakov. Výnimkou bol interval „menej ako 50“, pri ktorom sa použil stredový bod, teda 25 osôb¹. Výpočet odhadovaného dosahu celej Aliancie je súčet takto aproximovaných dosahov (teda súčet dolných hraníc deklarovaných intervalov). Napriek konzervatívnemu prístupu (podhodnoteniu) k výpočtu dosahu, dosah stále môže byť nadhodnotený, keďže deklarovaný dosah nedokážeme odfiltrovať o duplicity v zasiahnutých subjektoch a tie isté osoby môžu spolupracovať s viacerými organizáciami v Aliancii. Tieto prekryvy dostupné dáta neumožňujú odčítať, preto môže byť skutočný počet jedinečných osôb nižší než súčet za jednotlivé organizácie. Kvôli týmto limitáciám treba odhad dosahu brať skôr ako proxy, ktoré ukazuje pomer veľkosti skupín, ich vzťah (ktoré skupiny sú viac zasiahnuté, ktoré menej) než presný výpočet dosahu.

¹ Pre overenie nadhodnotenia pri použití stredového bodu pri najnižšom intervale (menej ako 50) sme spravili jednoduchý stress test, ktorý ukázal, že keby všetky odpovede orgnaizácií boli počítané ako len jedna osoba, celkový odhad dosahu by sa znížil len o 2 % (približne 5 tisíc osôb). Keďže tento rozdiel nemal výrazný vplyv na celkový výsledok, vo výpočte pre prvý interval bola zachovaná hodnota 25.

Metodológia zberu dát

Limitácie

Hlavnou limitáciou dát je informačná asymetria a riziko skreslenia sociálnej žiaducnosti (ang. social desirability bias). Organizácie majú prirodzenú tendenciu nadhodnocovať vlastné výsledky a kapacity, čo je v dotazníkových zberoch systematicky dokumentovaný jav. Toto riziko sme sa snažili minimalizovať viacerými metodickými krokmi: (1) namiesto voľných odhadov sme použili štandardizované intervalové kategórie s explicitnými definíciami pojmov, čo obmedzilo priestor na subjektívnu či sebe-prospešnú interpretáciu; (2) pri výpočte dosahu sme systematicky používali konzervatívny odhad (dolnú hranicu deklarovaného intervalu), aby sa znížilo riziko nadhodnotenia. Druhou limitáciou je riziko nepresnosti spôsobené absentujúcou alebo neúplnou evidenciou na strane organizácií (ang. recall/estimation bias). EduReport sa spolieha výlučne na dáta deklarované organizáciami, ktorých presnosť nie je možné nezávisle zaručiť. Presnosť dát závisí od prístupu jednotlivých organizácií k vyplneniu dotazníka a od toho, ako dobre majú nastavené interné kapacity na sledovanie takýchto údajov. Túto limitáciu sme sa snažili zmierniť tým, že sme pri výbere zbieraných premenných uprednostľovali dáta, ktoré majú organizácie z praktických dôvodov väčšinou už aj tak k dispozícii, napr. rozpočet, počet FTE alebo geografickú pôsobnosť. Najviac náchylné na túto limitáciu ostávajú údaje o dosahu, ktoré nie sú nevyhnutné pre bežný projektový manažment a organizácie ich teda z veľkej časti môžu odhadovať. Práve pre tento typ dát sme zvolili doplnkovú mitigáciu v podobe intervalových odpovedí s jednotnými ukotvovacími bodmi a konzervatívny odhad dosahu (viď. vyššie).

Tretou limitáciou je, že mapovanie zachytáva len prostredie vnútri Aliancie, a nezachytáva iných hráčov realizujúcich inovácie. Zber sa realizoval výhradne medzi členskými organizáciami, preto výsledky nepokrývajú inštitúcie pôsobiace mimo siete. Obraz o inovačnom prostredí sa tak vzťahuje na Alianciu, nie na celý sektor.